

Формування педагогічної компетентності – складний і тривалий процес, який вимагає креативного підходу до організації освітнього процесу, доцільне поєднання різних форм та методів, використання традиційних та інноваційних технологій. Сам такий підхід до навчання майбутніх вчителів інформатики забезпечує реалізацію усіх вимог цифрового суспільства до сучасного вчителя.

Список використаних джерел

1. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-563.html>. (дата звернення 29.02.2020).
2. Генсерук Г. Р, Мартинюк С. В., Скасків Г. М. Компетентнісні завдання як засіб удосконалення професійної компетентності майбутніх учителів // Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (20-21 травня 2019 р., м. Тернопіль). Тернопіль : Вектор, 2019. С. 215–217. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/14011>. (дата звернення 03.04.2020).
3. Скасків Г. М. Ігрові технології навчання при підготовці майбутніх вчителів інформатики // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: матеріали IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Тернопіль, 7–8 листопада, 2019). URL: http://conf.fizmat.tnpu.edu.ua/media/arhive/10.11.2019_7S8Ht7R.pdf. (дата звернення 02.03.2020).

АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Скиба Оксана Петрівна

магістрантка спеціальності Середня освіта (Інформатика)
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Габрусев Валерій Юрійович

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна
gabrusev@fizmat.tnpu.edu.ua

Процес навчання та виховання потребує оцінювання, аналізу та коригування цих процесів. Успішність навчання вимірюється та оцінюється кількісними та якісними показниками. Головна мета – вимірювання та оцінювання – оптимізація навчального процесу та вдосконалення навчальних програм. Саме цим займається педагогічна діагностика (сукупність методів вимірювання та оцінювання кількісних та якісних показників успішності).

Необхідність розробки системи параметрів педагогічної моделі учня було усвідомлено ще у 60-х роках минулого сторіччя. Видатні науковці розробили систематизацію властивостей знань, запропонували поняття рівнів навчальних досягнень і визначили систему основних діагностичних параметрів педагогічної моделі. Проблема визначення педагогічно виваженої системи параметрів і способів їх вимірювання залишається актуальною і сьогодні. Завдяки розвитку тестових технологій педагогічної діагностики і застосуванню інформаційно-комп'ютерної техніки з'являються нові перспективи вдосконалення педагогічної моделі студента і навчального процесу, практичного її застосування для визначення індивідуальних стратегій навчання кожного студента. Надії на

вирішення цієї задачі пов'язані із застосуванням нового математичного апарату нечіткої логіки і класифікаційного аналізу на основі інтелектуальних систем, що «навчаються». Потрібна обґрунтована педагогічна теорія, яка б спрямувала зусилля розробників інтелектуальних систем педагогічної діагностики на реалізацію потенційних можливостей використання комп'ютерного тестування для визначення індивідуальних особливостей учнів.

Багато дослідників займалися дослідженням якості здійснення навчального процесу, є багато літератури та досліджень на цю тему. Проте потенціал дослідження якості здійснення навчального процесу за допомогою основних методів математичної статистики та зокрема контрольних карт Шухарта (ККШ) недостатньо розкритий та вивчений. ККШ широко використовуються для дослідження економічних та технологічних процесів, але у педагогіці вони не знайшли широкого застосування.

Для отримання цілісної картини про якісь явища у професійній педагогіці їх треба розглядати як системи і використовувати системно-структурний підхід при їх вивченні.

Системний підхід дає можливість значно розширити рівень наукового пізнання, так як він дозволяє досягти найбільш широкого синтезу наукових знань, створення цілісного уявлення про досліджувані об'єкти і явища. Це можливо внаслідок додавання до одних і тих же об'єктів дослідження логічних і методологічних засобів, застосовуваних у різних галузях науки.

Система являє собою цілісну сукупність зв'язаних між собою об'єктів. Система складається з елементів — одиниць аналізу, які на певному щаблі дослідження розглядаються як безструктурні. Елементи та зв'язки зустрічаються в системі з визначеною послідовністю, формуючи структуру досліджуваної системи. Вивчення системи полягає в дослідженні структури системи, зв'язків між елементами і встановленні їх впливу на поведінку всієї системи в цілому. Засобами і методами створення і дослідження систем займається системний аналіз.

Під системним аналізом розуміють сукупність прийомів і методів для вивчення складних об'єктів — систем, що представляють собою складну сукупність взаємодіючих між собою елементів.

За допомогою системного підходу можна цілісно дослідити такі об'єкти, які складаються з великої кількості різномірних елементів. Системний підхід дає також можливість оцінити взаємозв'язки між елементами системи і встановити визначаючі, тобто формуючі системостійкі і системні зв'язки.

Під внутрішньою будовою структури системи треба розуміти відносно стійкий основний зв'язок між елементами системи. При системному підході дослідник вивчає в структурі системи не окремі автономні елементи, частини, складові цілі, а взаємини і зв'язки різних елементів цілого, знаходити в системі відносин між елементами провідні тенденції та основні закономірностей в структурі.

При такому підході доцільно методи дослідження застосовувати комбіновано, враховуючи всі їх позитивні можливості. Для цього потрібно

засвоїти методику комплексного використання загальнонаукових, приватно наукових (психологічних, фізіологічних та ін.) і спеціальних методів.

Під комплексом методів дослідження розуміється їх оптимальна комбінація і взаємозв'язок, що забезпечує максимальну ефективність всебічного вивчення якогось конкретного професійно-педагогічного явища.

На жаль, методика комплексного застосування методів дослідження у професійній педагогіці розроблена недостатньо і вимагає ще ретельного вивчення.

Потрібно зауважити, що комплексне застосування методів дослідження не повинно стати самоціллю, а має забезпечити найкраще рішення конкретних завдань.

При виборі методів треба враховувати не тільки завдання дослідження, а й сутність досліджуваного об'єкта, умови, можливість і доцільність застосування тих чи інших методів.

Наприклад, при вивченні трудових операцій, які порівняно повільно проходять, хороший результат дає спостереження. Швидкі робочі рухи можна досліджувати тільки за допомогою спеціальних інструментальних методів, використовуючи кінозйомки, відеозаписи і т. д.

При визначенні втоми учнів у роботі мало тільки фіксувати зміна часу реакції, м'язової сили, тиску крові; треба також обов'язково запитувати випробовуваних про самопочуття, втому очей, запаморочення, втому ніг і м'язів рук (тобто застосовувати фізіологічні методи в комплексі з соціологічними).

При дослідженні учнівського колективу недостатньо, наприклад, тільки на основі спостереження визначити характер наявних в групі взаємин. Багато що в цих взаємовідносинах виявиться прихованим від спостерігача.

Не можна обмежитися і одними соціологічними методами. Анкетування і усне опитування дають досить односторонню картину: в силу сором'язливості, скритності, небажання образити товаришів по навчанню учні можуть бути недостатньо відверті. За допомогою соціометричного методу можна отримати досить об'єктивні дані про взаємини учнів у колективі. Але і використання одного цього методу недостатньо.

Показати об'єктивну картину взаємовідносин в колективі можна в тому випадку, якщо отримані різними методами дані порівнювати між собою, зіставляти, аналізувати і синтезувати (тобто використовувати теоретичний аналіз і синтез явищ). Тільки на підставі такої обробки дослідник робить остаточні висновки.

Можна відзначити, що комплексне застосування методів дослідження забезпечує різностороннє і глибоке розкриття педагогічних явищ і дозволяє зробити обґрунтовані висновки на майбутнє.

Список використаних джерел

1. Габрусев В. Ю. Кулянда О. О. Використання засобів Google Analytic для контролю якості здійснення електронного навчання. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: матеріали I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 9–10 листопада 2017 р.). Тернопіль, 2018. С. 101–105.
2. Гласс Дж., Стэнли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии. М.: Прогресс, 1976, 496 с.
3. Дональд Уилер, Дэвид Чамберс. Статистическое управление процессами: Оптимизация бизнеса с использованием контрольных карт Шухарта. Пер. с англ. М.: Альпина Бизнес Букс, 2009, 409 с.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf> (дата звернення 19.04.2020).